

Klemen Mihalič

Kdo ali kaj je Podgurka?

Najverjetneje niti vsi pravoverni Dolenjci ne vedo čisto natančno, kdo je podgurka in kaj je Podgurka. Zatorej se stvari lotimo lepo po vrsti. Podgorka z o-jem je na splošno oseba ženskega spola, ki prebiva pod goro. Podgurka z u-jem pa je natančneje oseba ženskega spola, ki prebiva v nekaj vaseh in zaselkih na severozahodnih pobočjih Gorjancev (hribovje na Dolenjskem, jugovzhodno od Novega mesta). V našem konkretnem primeru se zgodba začne s točno določeno podgurko – Tanjo Rukše. Tanja (takrat se je pisala še Luzar) je bila leta 1993 del prve samostojne odprave Jamarskega kluba Novo mesto na območje Kaninskih podov, katere vodja je bil kasnejši Tanjin

V dobrem vremenu se od vhoda v Podgurko odpira lep razgled čez Kaninske pode. FOTO JURE TIČAR

mož Miha Rukše. Na eni izmed akcij je Tanja našla vhod v sprva sicer ne preveč obetavno brezno globine 11 m. Vendar so med podornim skalovjem na dnu brezna našli prehod, skozi katerega je vel prepih. V nadaljevanju se je odprlo prostornejše brezno in po več stopnjah so kmalu prišli do globine 160 m. Tam jih je ustavil precej ozek meander, skozi katerega je še vedno močno vleklo. Ravno prepih je takratne raziskovalce navdajal z upanjem, da so na sledi večjega dosežka. Odločili so se, da jamo poimenujejo po njeni najditeljici – rodila se je Podgurka.

Na naslednjih akcijah so se meandra lotili z vsemi takrat poznanimi sredstvi in metodami širjenja ožin. Delo je bilo težaško in meander se je izkazal za precej trdovratnega. Kljub vsem izzivom jim je med poletnim taborom leta 1997 vendarle uspelo. Meander jim je uspelo toliko razširiti, da so se prebili do krajše, okoli 15 m globoke stopnje. Tam pa jih je čakala na preveč lepa nagrada za trdo delo – nov meander. Le da tokrat še ožji kot prvi. Sicer je bilo tudi v njem čutiti dokaj močan prepih, vendar je volja takratnih raziskovalcev po nadaljevanju širjenja skopnela. Podgurka je z globino 180 m naslednjih 20 let samevala. Dokler si je ni za cilj poletnega tabora leta 2018 izbrala nova generacija novomeških jamarjev. V dvajsetih letih je tehnika širjenja močno napredovala in po letih brušenja krempljev v matični Čaganki smo bili prepričani, da nam meander uspe premagati.

Vendar vse ni potekalo po naših željah. Že prvi meander, skozi katerega so se že prebili prvi raziskovalci, se je izkazal za zelo zahtevnega. Porabili smo skoraj dve celi akciji, da smo se le prebili skozenj in pozneje še dve, da smo omogočili udoben prehod. Nato smo se lotili še drugega meandra, ki nam tudi ni prizanašal, saj smo se v prvem

Meandra tovarištva smo se lotili z mišicami, pa tudi s pomočjo električne energije. Foto ANŽE TOMSIČ

letu prebili le dobrih 5 m v njegovo notranjost. Kljub temu se nismo predali in se že naslednje leto vrnili bolj pripravljene. Organizirali smo se v dve ekipi, tako da je prva odšla na tlako že zgodaj zjutraj. Sredi dneva jo je zamenjala popoldanska ekipa, ki je v jami po navadi delala še dolgo v noč. Garali smo kot v kakšnem rudniku zlata. Tisto leto smo tabor malo skrajšali, tako da smo prehod podaljšali zgolj za slabih deset metrov. Malo smo že obupavali in se spraševali, ali je smiselno toliko energije vlagati v eno jamo. Sprejeli smo odločitev, da na poletnem taboru leta 2020 vse sile usmerimo v širjenje meandra in če nam ne uspe, opustimo nadaljnje delo v jami. Ohranili smo delo v dveh izmenah, dokupili dodatne baterije in začeli razbijati. Šesti dan tabora smo se prebili do prve občutnejše razširitve in krajše stopnje. Do sem smo praktično ves čas širili stene meandra in izdelali prehodni rov v dolžini 50 metrov! Ta del smo poimenovali Meander tovarištva. Kot je v navadi, smo ravno na zadnji akciji tabora končno prišli do prvega, 45 m globokega brezna. Na njegovem dnu smo z nestrpnostjo pričakovali nadaljevanje v brezni ogromnih dimenzij. Vendar smo se morali zadovoljiti z novim meandrom, ki pa je tokrat vendar bil veliko širši kot prva dva.

Opogumljeni z novimi dosežki smo se štirinajst dni pozneje znova napotili na Kanin. Tokrat v malo manjši, a prekaljeni zasedbi. Dva dni sta dve ekipi širili stene novega meandra, ki smo ga nato poimenovali Mulatjera. Na zadnji akciji je namreč Miha dosegel malo širše dele in z navdušenjem nam je na površju pripovedoval, da se jama nadaljuje v veliko večjih dimenzijah. Meandri široki kot mulatjere, samo hodiš in hodiš! Seveda smo jeseni organizirali še eno akcijo, saj takšnega nadaljevanja ne pustiš neraziskanega do naslednjega leta. Na prvi akciji sta Mitja in Anže iskala

Anže in Jure v Mulatjeri. FOTO MIHA RUKŠE

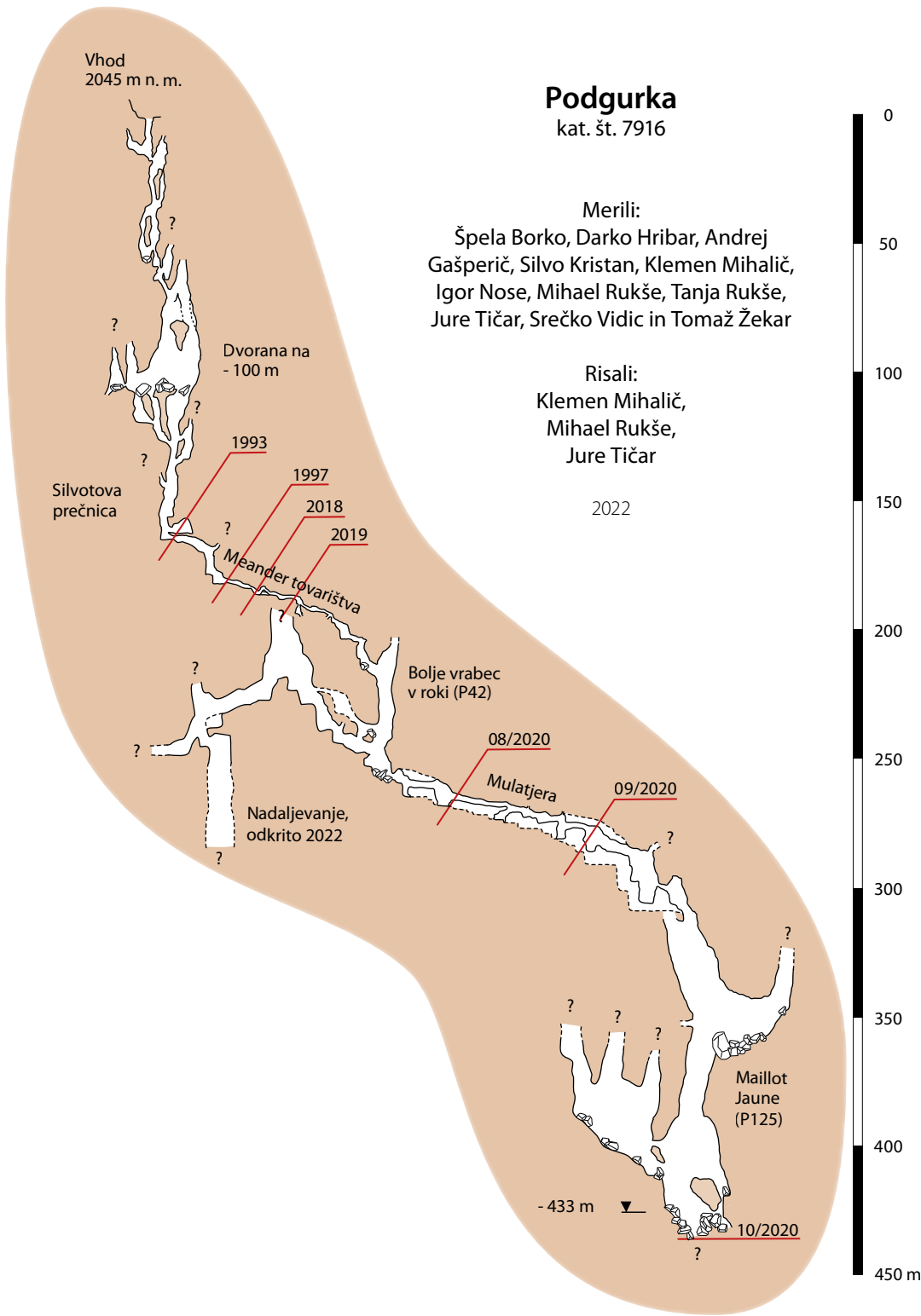
Prečka do brezna Maillot Jaune. FOTO TOMAŽ ŽEKAR

mulatjere, vendar sta bila vedno bolj zataknjena globlje in globlje v meandru. Nekako sta se prebila čez in ugotovila, da bi morale biti mule kar precej ozke za prehod teh meandrov. Na koncu sta razširila nekaj krajših prehodov in se spustila v dvajsetmetrsko stopnjo, kjer je na dnu voda spet izginjala v ozkem meandru. Na naslednji akciji sva z Žekijem preplezala krajšo stopnjo nad meandrom in prišla do okna, od koder se je jama nadaljevala. Kmalu sva stala na robu črnine in hitro preverila globino. Vržem kamen in štejem. Ena, dva, tri, štiri, dobro pada, pet, šest, še kar nič, sedem, buuum. Uau! Tole bo čez 100 metrov in nikjer se ni odbilo od stene! Očistiva vhod v brezno in začneva opremljati. Sicer nama kmalu zmanjka vrvi, zato se naslednji dan vrnemo vsi in mogočno brezno opremimo do dna. Poimenujemo ga Maillot Jaune, v čast zmagovalcu kolesarske dirke Tour de France, ki se je zaključila ravno na dan odkritja brezna. Meritve pokažejo, da smo dosegli globino 433 m, vendar smo med podorom prodrli še kakšnih 10 m nižje. Kakšnega očitnega nadaljevanja žal nismo opazili, zaradi česar smo se iz jame vrnili mešanih občutkov. Veseli, da smo dosegli do tedaj največji klubski uspeh na Kaninu, vendar razočarani zaradi slabšega obeta za nadaljevanje.

Na taboru leta 2021 smo se vseeno vrnili v Podgurko. Mitja in Anže sta na prvi akciji preverila dve morebitni nadaljevanji na zgornjem delu podornega dna, vendar sta se obe zelo neperspektivno zaprli. Na naslednji akciji sva z Anžetom splezala do okna okoli 15 m nad tlemi, v katerega smo polagali naše največje upe za nadaljevanje. Tam sva prišla v prelom, vendar se je vse nadaljevalo nekam visoko navzgor. Ostal nam je samo še spodnji del podora, ki pa ni vzbujal nekega občutka varnosti. Med

Skupinska slika najbolj vnetih raziskovalcev na dosedanjem dnu Podgurke. Od leve: Tomaž Žekar, Mitja Remih, Klemen Mihalič, Anže Tomsič, Miha Rukše (manjka Jure Tičar). FOTO MIHA RUKŠE

Podgurka

kat. št. 7916

Merili:
 Špela Borko, Darko Hribar, Andrej Gašperič, Silvo Kristan, Klemen Mihalič, Igor Nose, Mihael Rukše, Tanja Rukše, Jure Tičar, Srečko Vidic in Tomaž Žekar

Risali:
 Klemen Mihalič, Mihael Rukše, Jure Tičar

2022

iskanjem nadaljevanja sem odkopaval grušč med večjimi kamni, ko se je vse začelo zlivati nekam navzdol kot peščena ura. Nad mano pa skalni bloki, veliki kot avtobus, ki so samo čakali, da se premaknejo še malo nižje. Ob steni, kjer se je kamen tudi zakotalil precej globoko, je Anže odkril varnejšo pot navzdol. Vendar bi bilo treba ta del utrditi z oporami, kar je postalo cilj za akcije poletnega tabora 2022. Glede na položaj Podgurke je zelo verjetno, da se bo ta povezala v sistem Renejevega brezna – P4. Od bivaka, ki ga imajo v P4 postavljenega člani DZRJ Ljubljana, je dno Podgurke oddaljeno manj kot 100 m zračne razdalje in dobrih 400 m vertikalne razdalje. Hkrati bi morebitna povezava omogočila tudi bistveno hitrejši in lažji dostop v nadaljevanje omenjenega jamskega sistema. Morda pa prihodnje leto za delo v podoru privabimo tudi kakšnega matičarja. Mi zagotovo še nismo vrgli puške v koruzo.

Na akcijah v Podgurki smo v zadnjih štirih letih sodelovali Anže Tomšič, Mihael Rukše, Mitja Remih, Primož Zore, Yuri Schwartz, Tatiana Khan, Zdravko Bučar, Aleš Cvelbar, Tomaž Žekar, Andrej Gašperič, Tomaž Grdin, Davor Kacin, Ana Heij, Jože Tomšič, Mateja Kopina, Klemen Mihalič (vsi JK Novo mesto), Jure Tičar (JK Brežice), Yana Bilynets, Aleš Grlj (JK Železničar), Gregor Čuk (KJ Kostanjevica na Krki) in Gašper Kveder (JD Temnica).

Anže in Klemen sta na zadnji akciji preplezala do okna, vendar sta tam našla nadaljevanje le v navpičnih kaminih. FOTO ANŽE TOMŠIČ